

Christmamis, 31 maart 2021

In de synagoge van Nazareth, waar Jezus is opgegroeid, leest Hij een tekst van Jesaja voor:

“De Geest des Heren is over Mij gekomen, omdat hij Mij gezalfd heeft.”
Het doel van de zalving is dat Hij de Blijde Boodschap zal verkondigen. Hij voegt er tevens aan toe dat het Schriftwoord uit Jesaja, dat Hij de aanwezigen heeft voorgelezen, thans in vervulling is gegaan. Hiermee zegt Jezus: ‘Ik ben die Gezalfde’, in het Hebreeuws Messias, in het Grieks Christus. De Christus, de Gezalfde van God, werkt met een zending van God de Vader en doet dat in eenheid met de Heilige Geest. Wat doet Hij als Degene die door God met de Heilige Geest is gezalfd? Hij brengt een nieuw koningschap, dat van het dienen. Een nieuw priesterschap, dat betekent dat Zijn volgelingen evenals Hij van zichzelf een gave maken. En Hij brengt een nieuwe wijze van profeet zijn.

De brandoffers van dieren of landbouwproducten die de Joodse priesters brachten voor de uitboeting van hun eigen zonden en die van het Joodse volk, zijn vervangen door een ander offer. God zelf is voortaan het offer, in Jezus, Zijn Zoon. Jezus, zelf zonder enige zonde, geeft zichzelf als offer aan het kruis om onze zondelast op zich te nemen en uit te boeten. En om ons eens te laten delen aan Zijn verrijzenis en terug te brengen naar het huis van de Eeuwige Vader.

Christus en de mensen die Hem volgen en daardoor aan Hem gelijkvormig worden, maken van zichzelf een gave.

- Het sacramentele huwelijk is een unieke, definitieve, exclusieve, totale gave van man en vrouw aan elkaar in Christus.
- De religieus geeft zich totaal aan Christus in een leven volgens de drie Evangelische Raden: armoede, celibaat en gehoorzaamheid.
- En wie een beroep uitoefent is geroepen om zichzelf daarin te geven met behulp van de genade die Christus verleent.

Zo vlak na afloop van het Jaar van de Eucharistie zou ik in het bijzonder willen stilstaan bij de priesters van Christus' Kerk, die in de Christmamis hun wijdingsbeloften hernieuwen. Jezus stelt – zoals gezegd – een nieuw soort priesterschap in, dat niet zoals bij de Joodse priesters op afstamming is gebaseerd. Namelijk op de afstamming van Aäron, de broer van Mozes en eerste Joodse hogepriester. De priesters van Zijn Kerk worden – ongeacht van wie zij afstammen – priester, doordat de bisschop hen de handen oplegt. Feitelijk legt Christus zelf hen de handen op via de bisschop. Daardoor worden zij in hun zijn veranderd, in die zin dat zij intens met Christus worden verbonden, zodat zij in Zijn persoon optreden. De priester geeft zich daarin totaal aan de Kerk, zoals Christus doet, en krijgt de Kerk tot bruid. De priester deelt in de relatie tussen Christus, de Bruidegom, en zijn bruid, de Kerk (Ef. 5,21-31. Dit is de reden waarom alleen een man priester kan worden.

Een priester, een gewone man en ook een zondaar, kan door het sacrament van de priesterwijding spreken met het ‘Ik’ van Christus. Jezus zet Zijn priesterschap in hen voort. Dit gebeurt vooral in de viering van de Eucharistie. De priester spreekt daarin de woorden uit die Christus uitsprak bij het Laatste Avondmaal:

“Dit is mijn Lichaam, dit is de kelk van mijn Bloed.”

Brood en wijn worden het Lichaam en Bloed van Christus, waardoor Hij werkelijk in ons midden komt en wij Hem kunnen ontvangen. Zo wordt Zijn kruisoffer, Zijn zelfgave aan het kruis, onbloedig tegenwoordig gesteld. Zo ontvangen wij Christus in Zijn zelfgave. En dat is de noodzakelijke voeding voor onze eigen zelfgave.

Daarom vieren wij vaak de Eucharistie, in ieder geval elke zondag, de dag van de verrijzenis, en voorts bij voorkeur op al die momenten waarop een zelfgave een bijzondere rol krijgt in ons leven: bij een huwelijk, het afleggen of vernieuwen van een religieuze belofte, een wijding en andere momenten. Dat is ook zo bij de uitvaartmis, waarin we als geloofsgemeenschap onze dierbare overledenen voor het laatst aanbevelen bij God. Wij bidden dat de zelfgave van Christus in de Eucharistie de gebreken in de zelfgave van de overledenen tijdens hun leven aanvult. En die gebreken zijn er bij ons allemaal.

Het is overigens de priester die eveneens in de persoon van Christus via de absolutie in de biecht vergeving schenkt voor de gebreken in onze zelfgave, in ons gebrek aan liefde jegens God en de medemens. Dit sacrament biedt bovendien de kracht om ons in onze zelfgave te sterken en te bemoedigen. Zondenvergeving schenkt Hij ook namens Christus als hij de ziekenzalving toedient. De priester is dus geen veredelde 'maatschappelijk werker'. Als hij alleen het laatste was, zou hij overbodig zijn. Voor ons zijn twee zaken van belang: dat we zoveel mogelijk gebruik maken van de diensten van onze priesters, waarin zij in persoon van Christus handelen.

En tevens is het zaak voor onze priesters te bidden. Priester zijn in onze door en door geseculariseerde cultuur is zoiets als op het water lopen. Wat dat betekent ondervond Petrus, toen hij in navolging van Jezus op het water wilde lopen. Maar op het moment dat hij merkte hoe onvast en onrustig het wateroppervlak was, werd hij bang en dreigde te zinken. Echter, meteen toen hij bad

“Heer, red mij!”

stak Jezus Zijn hand uit en greep hem vast (Mat. 14,28-33). Zoals in elk huwelijk, kunnen af en toe ook wrijvingen ontslaan tussen de priester en dat deel van de Kerk, zijn bruid, dat aan zijn pastorale zorgen is toevertrouwd. Bidden we dat de Heer ook onze priesters helpt vol te houden in hun zelfgave aan de Kerk, door hen steeds opnieuw bij de hand te grijpen en vast te houden. En bidden we ook dat Hij steeds nieuwe priesters roept om hun gelederen aan te vullen. Amen.